

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

ΕΙΔΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ

- Μη ψυχολογική συνέντευξη (δημοσιογραφική, εργασιακή, ανακριτική, ερευνητική)
- Ψυχολογική

ΡΟΛΟΙ

- Το άτομο που παίρνει τη συνέντευξη (Ψυχολόγος, Σύμβουλος)
- Το άτομο που δίνει τη συνέντευξη (πελάτης)

ΟΡΙΣΜΟΣ

Ψυχολογική συνέντευξη είναι η σοβαρή, σκόπιμη και δομημένη συνομιλία που έχει στόχο να βοηθήσει ένα άτομο να λύσει κάποιο προσωπικό του πρόβλημα.

ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ

Θεωρία και μέθοδος

ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ ΤΗΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ

- Θεωρία
- Μέθοδος

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Εξωτερικά χαρακτηριστικά (στοιχεία του περιβάλλοντος που συμβάλλουν στην επιτυχία της συνέντευξης)

- Χώρος
- Χρόνος

Εσωτερικά χαρακτηριστικά (στοιχεία του συμβούλου που συμβάλλουν στην επιτυχία της συνέντευξης)

- Στάσεις
- Χαρακτηριστικά προσωπικότητας
- Συμπεριφορά (γλώσσα του σώματος)

ΣΤΑΔΙΑ

- Άνοιγμα
- Ανάπτυξη
- Κλείσιμο

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ

ΧΡΗΣΗ ΕΡΩΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΙΩΠΗΣ

Η ερώτηση

- ❖ Απλές-σύνθετες ερωτήσεις
- ❖ Ανοικτές-κλειστές ερωτήσεις
- ❖ Άμεσες-έμμεσες ερωτήσεις

Όταν έχει επιλογή, ο σύμβουλος είναι καλό να διαλέγει απλές, ανοικτές και έμμεσες ερωτήσεις.

Η σιωπή (η σημασία της για τον ψυχολόγο και για τον πελάτη)

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ

- ❖ Επαναδιατύπωση
- ❖ Διευκρίνιση
- ❖ Αντανάκλαση
- ❖ Εξήγηση / απόδοση
- ❖ Εισήγηση

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ

- Οπτική επαφή
- «Γλώσσα» του σώματος
(περιεχόμενο – διαδικασία)
- Δομή της συνέντευξης
(άνοιγμα, ανάπτυξη, κλείσιμο)
- Χρήση ερωτήσεων
 - Απλές-σύνθετες
 - Ανοικτές-κλειστές
 - Άμεσες-έμμεσες
- Χρήση σιωπής

Πίνακας 1. Οι τρεις φάσεις της συμβουλευτικής διαδικασίας

ΤΙ ΚΑΝΕΙ Ο ...	ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ	ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ	ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ ΔΡΑΣΗΣ
ΠΕΛΑΤΗΣ	<ul style="list-style-type: none"> • Αυτό-παρουσίαση • Διατύπωση προβλήματος • Έννοια όρων • Έκφραση συναισθημάτων 	<ul style="list-style-type: none"> • Κατανόηση προβλήματος • Αξιολόγηση αναγκών • Ανάλυση εαυτού και περιβάλλοντος πλαισίου 	<ul style="list-style-type: none"> • Δέσμευση για δράση • Επιμονή και σταθερότητα • Διατύπωση στόχων για αλλαγή και ανάπτυξη
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	<ul style="list-style-type: none"> • Θεμελίωση σχέσης εμπιστοσύνης • Συναισθηματική στήριξη • Αποδοχή, σεβασμός, γνησιότητα 	<ul style="list-style-type: none"> • Θεωρητική τεκμηρίωση • Διάγνωση • Προέκταση κατανόησης προβλήματος • Τεχνικές βοηθητικής συνέντευξης 	<ul style="list-style-type: none"> • Διαμόρφωση στόχων (ρεαλιστικοί, συγκεκριμένοι) • Διαρκής αξιολόγηση και διόρθωση πορείας • Ανατροφοδότηση • Θετική ενίσχυση

Πίνακας 2. Βοηθητικές και μη βοηθητικές συμπεριφορές συμβούλου

	ΛΕΚΤΙΚΕΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΕΣ	ΣΩΜΑΤΙΚΕΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΕΣ
ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ	<p>Κατανοητή γλώσσα Προσφωνεί με αποδεκτό τρόπο Χιούμορ Συνοψίζει τα λεχθέντα Εντοπίζει τα κύρια σημεία Δίνει ανατροφοδότηση Ενισχύει θετικά</p>	<p>Ήρεμος τόνος φωνής Διαρκής οπτική επαφή Χαμόγελο (όπου/ όταν αρμόζει) Άνετη στάση (τα χέρια ανοικτά πάνω στα γόνατα ενώ κάθεται) Καθησυχαστική παρουσία Κουνά το κεφάλι δείχνοντας ότι παρακολουθεί και ενισχύει</p>
ΜΗ ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ	<p>Διακόπτει συχνά Κάνει κήρυγμα Κατηγορεί – ψάχνει για ενόχους Πολλές ερωτήσεις (κυρίως με το «γιατί;») Χρησιμοποιεί ακατανόητους όρους και εγκεφαλικές εκφράσεις Φλυαρεί Περιαιτολογεί Αμφιβάλλει Ειρωνεύεται</p>	<p>Αδιαφορεί Κοιτάζει αλλού Κάνει γκριμάτσες απαξιωτικές Είναι σφιγμένος (τα χέρια δεμένα στο στήθος) Χασμουριέται Μιλά πολύ αργά ή πολύ γρήγορα Βιάζεται (κοιτάζει το ρολόι) Δείχνει νευρικότητα Χρησιμοποιεί το δάκτυλο (δείκτη) του χεριού για να απειλήσει ή να προειδοποιήσει</p>

Πίνακας 3. Δοκιμασίες συμβούλων.

ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ
Μπορείς να με βοηθήσεις;	Έχεις δουλέψει ποτέ με κάποιον τόσο μπερδεμένο όσο εγώ; Σου έτυχαν περιπτώσεις σαν τη δική μου; Πού σπούδασες;
Μπορείς να με καταλάβεις;	Έχεις και συ παιδιά; Δεν ξέρεις τι θα πει μοναξιά. Εσένα ζουν οι γονείς σου;
Μπορείς να είσαι συνεπής;	Θα μου φέρεις αυτό το βιβλίο την άλλη φορά; Θα θυμηθείς να μου δώσεις τη διεύθυνση; Θα είσαι εδώ όταν σε χρειάζομαι;
Μπορείς να με αποδεχτείς;	Αν σου πω τι μου αρέσει στο σεξ θα φρίζεις. Τι νομίζεις για τους άθεους; Είμαι κακός άνθρωπος, όλοι το λένε.
Μπορείς να με αντέξεις;	Πρέπει να είσαι κουρασμένος μετά από τόσες συνεντεύξεις με άλλους. Το κάνεις απλώς γιατί είναι η δουλειά σου;
Μπορείς να μου πεις όχι;	Μπορούμε να βρεθούμε σπίτι μου την άλλη φορά αντί στο γραφείο σου; Μπορώ να καπνίσω; Μπορώ να κάνω ένα τηλεφώνημα; (ενώ διαρκεί η συνέντευξη)
Μπορώ να σε εμπιστευθώ, να είμαι ευάλωτος στην παρουσία σου;	Ξέρεις, έχω κάνει 3 εκτρώσεις ως τώρα. Να σου πω ένα φοβερό μυστικό; Επαιρνα για δυο χρόνια prozac. Δεν το έχω πει σε κανέναν ως τώρα.

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ

Σύμβουλος: _____

Συμβουλευόμενος: _____

Ημερομηνία: ____ / ____ / ____ ώρα: από _____ μέχρι _____

Στοιχείο συνέντευξης	ΠΟΛΥ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΟ	ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΟ	ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ
Διάταξη χώρου			
Οπτική επαφή			
«Γλώσσα» του σώματος			
Δομή της συνέντευξης (άνοιγμα, ανάπτυξη, κλείσιμο)			
Χρήση ερωτήσεων			
Χρήση σιωπής			

Επιτυχημένη χρήση τεχνικών:

Επαναδιατύπωση

Εξήγηση/ απόδοση

Διευκρίνιση

Εισήγηση

Αντανάκλαση

Θετικά σχόλια παρατηρητή: _____

Εισηγήσεις για βελτίωση: _____

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΜΕΓΑΛΕΣ ΣΧΟΛΕΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

ΨΥΧΑΝΑΛΥΣΗ

Βάθος – επιφάνεια
Μη ορατό – ορατό
Μη μετρήσιμο – μετρήσιμο
Υποκειμενικό – αντικειμενικό
Συναίσθημα – συμπεριφορά

Ζώδες - ανθρώπινο
Συγκρούσεις - σκοπός
Καθήλωση - ανάπτυξη
Παρελθόν - παρόν
Ένστικτο –
αυτοπραγμάτωση

ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΣΜΟΣ

Ανάλυση – σύνθεση
Επιμέρους – ολότητα
Ομάδα/περιβάλλον – άτομο
Εξουσία – αντενέργεια
Πραγματικότητα – φαινομενολογία

ΑΝΘΡΩΠΙΣΜΟΣ

ΠΟΙΟΣ ΓΝΩΡΙΖΕΙ, ΤΙ;

Εγώ

ΝΑΙ

ΟΧΙ

Ο
■
Α
Λ
Λ
Ο
■

ΝΑΙ

ΟΧΙ

<p>1 ΑΝΟΙΚΤΟ</p>	<p>2 ΤΥΦΛΟ</p>
<p>3 ΚΡΥΜΜΕΝΟ</p>	<p>4 ΑΓΝΩΣΤΟ</p>

ΠΟΙΟΣ ΓΝΩΡΙΖΕΙ, ΤΙ;

(ΑΜΥΝΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ)

Εγώ

ΝΑΙ

ΟΧΙ

**Ο
■
Α
Λ
Λ
Ο
■**

ΝΑΙ

ΟΧΙ

1 ΑΝΟΙΚΤΟ	2 ΤΥΦΛΟ
3	4
ΚΡΥΜΜΕΝΟ	ΑΓΝΩΣΤΟ

ΠΟΙΟΣ ΓΝΩΡΙΖΕΙ ΤΙ;

(ΥΓΙΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ)

ΝΑΙ

Εγώ

ΟΧΙ

Ο ΝΑΙ

**Α
Λ
Λ
Ο**

ΟΧΙ

<p>1</p> <p>ΑΝΟΙΚΤΟ</p>	<p>2</p> <p>ΤΥΦΛΟ</p>
<p>3</p> <p>ΚΡΥΜΜΕΝΟ</p>	<p>4</p> <p>ΑΓΝΩΣΤΟ</p>